

RAN - 1901000103020014

RAN-1901000103020014**S.Y.B.A. (Sem. III) Examination October - 2023****Nature, Form and Significance of Social and Economic Life in India (I.D.)****Time: 2 Hours]****[Total Marks: 50****સૂચના : / Instructions**

(૧) નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:
☛ **S.Y.B.A. (Sem. III)**

Name of the Subject :
☛ **Nature, Form and Significance of Social and Economic Life in India (I.D.)**

Subject Code No.: **1901000103020014**

Seat No.:

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર. ૧ નીચે આપેલ બહુ વિકલ્પીય પ્રશ્નો ના ઉત્તર આપો.

૧૦

૧) બધીજ જ્ઞાતિઓનો સામાજિક દરજ્જો કેવો હોય છે ?

- A. એક સરખો B. જુદો જુદો
C. સોથી ઉંચો D. આપેલ માંથી એક પણ નહિ

૨) નીચેના માંથી કયો જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા નો લાભ છે ?

- A. ભારતીય સંસ્કૃતિ નું રક્ષણ B. સહકાર અને સહયોગ ની ભાવના
C. ગરીબ વર્ગ ને મદદ D. આપેલ તમામ

૩) નીચેના માંથી કયું સંયુક્ત કુટુંબ નું મુખ્ય લક્ષણ છે ?

- A. જાતીય સબંધ B. સહનિવાસ
C. વંશાવલી ની યોજના D. આપેલ તમામ

૪) લગ્ન એ કુટુંબ માટેનું કયું પગથીયું છે ?

- A. પ્રથમ B. બીજું
C. ત્રીજું D. પાંચમું

- ૫) આધુનિક સમય ના વિકસિત સમાજોમાં કયો પ્રકાર પ્રચલિત છે ?
- A. એક સાથી લગ્ન
B. બહુ સાથી લગ્ન
C. બહુપત્ની લગ્ન
D. આપેલ માંથી એકપણ નહિ
- ૬) ભારતમાં નવી જંગલ નીતિ ક્યારે ઘડવામાં આવી ?
- A. ૧૯૬૨
B. ૧૯૮૨
C. ૧૯૮૦
D. ૧૯૯૨
- ૭) નીચેનામાંથી નવી જંગલ નીતિનો ઉદ્દેશ છે ?
- A. સમુદ્ર અને રણ માં જંગલ ઉછેરવા
B. જંગલ કાપવા પર પ્રતિબંધ
C. પાણીની સગવડ હોય ત્યાં જંગલ ઉછેરવા
D. આપેલા તમામ
- ૮) નીચેના માંથી ભારતમાં જમીન ધોવાણ નું કયું કારણ છે ?
- A. પવન દ્વારા
B. પાણી દ્વારા
C. જંગલ નો નાશ થવાથી
D. આપેલા તમામ
- ૯) ઈંધણ કે બળતણ એ નીચેના માંથી કઈ ઉર્જા છે ?
- A. ઉષ્મા ઉર્જા
B. રાસાયણિક ઉર્જા
C. ગતિ ઉર્જા
D. આપેલા માંથી એક પણ નહિ
- ૧૦) પ્રચ્છન્ન બેકારી ને બીજા ક્યા નામ થી ઓળખવામાં આવે છે ?
- A. ગુપ્ત બેકારી
B. શહેરી બેકારી
C. ખુલ્લી બેકારી
D. આપેલમાંથી એક પણ નહિ

પ્ર. ૧ બ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

૫

૧. જ્ઞાતિ માટે વપરાતો caste શબ્દ _____ શબ્દ ઉપરથી આવેલ છે.
૨. લગ્ન સાથી ની સંખ્યા ના આધારે લગ્નના _____ પ્રકાર પાડવામાં આવે છે.
૩. ભારતમાં ગુપ્ત બેકારી સામાન્ય રીતે _____ ક્ષેત્ર માં જોવા મળે છે.
૪. ભારતીય સમાજનો આધાર _____ છે.
૫. વિકસિત દેશો માં જોવા મળતી બેરોજગારી નો સમય ગાળો _____ હોય છે.

- પ્ર. ૨ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંક માં ઉત્તર આપો. ૧૦
૧. સંયુક્ત કુટુંબ એટલે શું?
 ૨. જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા નો અર્થ દર્શાવો.
 ૩. છૂટાછેડા નો અર્થ આપો.
 ૪. બેકારી એટલે શું ?
 ૫. ભારત માં જમીની ક્ષણદ્રુપતા વધારવા ના ચાર ઉપાયો જણાવો.
- પ્ર. ૩ જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા ના મુખ્ય લક્ષણો અને લાભો ની ચર્ચા કરો. ૧૩
- અથવા
- પ્ર. ૩ કુદરતી સાધનો એટલે શું ? ભારતમાં પ્રાપ્ય મુખ્ય કુદરતી સાધનોની ચર્ચા કરો. ૧૩
- પ્ર. ૪ ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે) ૧૨
૧. સંયુક્ત કુટુંબ ના ફાયદા અને ગેરફાયદા
 ૨. લગ્નના પ્રકાર
 ૩. વારસાના નિયમો
 ૪. બેકારીના પ્રકાર

ENGLISH VERSION

Instructions:

(1) Figures to the Right indicate Full Marks of the question.

- Q. 1 A) Answer the Multiple choice questions. 10**
1. How are social status of all castes?

A. Same	B. different
C. high	D. none of these
 2. Which of the following is advantage of caste system?
 - A. Protection of Indian culture
 - B. a sense of cooperation and collaboration
 - C. help the poor
 - D. all given
 3. Which of the following is characteristics of joint family?

A. sexual intercourse	B. cohabitation
C. genealogical scheme	D. all of these

4. Marriage is a step towards family.
 - A. first
 - B. The second
 - C. The third
 - D. fifth
5. What type of marriage is prevalent in modern developed societies?
 - A. A mate marriage
 - B. Multi-partner marriage
 - C. Polygamy
 - D. None of the above
6. When was the new forest policy formulated in India?
 - A. 1962
 - B. 1982
 - C. 1980
 - D. 1992
7. Which of the following is the objective of the new forest policy?
 - A. To cultivate forest in the sea and desert
 - B. To ban on forest cutting
 - C. Grow forest where water is available
 - D. All given
8. Which of the following is reason of soil erosion?
 - A. By wind
 - B. By water
 - C. Deforestation
 - D. All of these
9. Fuel is one of the following types of energy ?
 - A. Heat energy
 - B. Chemical energy
 - C. Kinetic energy
 - D. Not even one of the given
10. Disguised unemployment is known by another name?
 - A. Secret Unemployment
 - B. Urban unemployment
 - C. Open Unemployment
 - D. None of these

Q.1 B) Fill in the blank.

5

1. The word caste used for caste is derived from _____ word.
2. _____ the types of marriages are based on the number of marriage partners?
3. Hidden Unemployment in India is found in _____ sector?
4. _____ is the basis of Indian society.
5. The _____ period of unemployment seen in developed countries?

- Q. 2** **Answer the following questions in brief.** **10**
1. What is joint family ?
 2. Give meaning of caste system.
 3. Give the meaning of divorce.
 4. What is unemployment ?
 5. State four remedies to increase fertility of land in india
- Q. 3** Discuss main characteristics and advantages of cast system. **13**
- OR**
- Q. 3** What is natural resources ? Discuss the main natural resources available in India. **13**
- Q. 4** **Write a short note. [any two]** **12**
1. Advantages and disadvantages of joint family
 2. Types of marriage
 3. Law of inheritance
 4. Types of unemployment
-